

Izglītības
un zinātnes
ministrija

PuMPuRS

Atbalsts priekšlaicīgas
mācību pārtraukšanas
samazināšanai

Informatīvais materiāls par individuālo priekšlaicīgas mācību pamešanas riska mazināšanas plānu sagatavošanu

Nr. P6-06/01_1
01.11.2017.

Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”

Izglītības
kvalitātes
valsts
dienests

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pateicamies visiem, kuri ir sagatavojuši individuālo priekšlaicīgas mācību pamešanas riska mazināšanas plānu paraugus atbalsta pasākumu īstenošanai (turpmāk IAP) izglītojamiem un iesūtījuši tos izskatīšanai. Projekta eksperti, izskatot visus iesūtītos IAP, ir apkopojuši rekomendācijas to sagatavošanai. Ņemot vērā vairākuma ieteikumus, IAP sagatavošanai saglabāsim *Microsoft Word* formātu, veicot precizējumus IAP veidnē (līdz brīdim, kamēr tiks nodrošināta IAP datu bāzes darbība).

Lai īstenotu vienotu pieeju IAP sagatavošanai, lūdzam ņemt vērā:

1. Darbs pie IAP sagatavošanas un īstenošanas var tikt uzsākts un apmaksāts, sākot ar brīdi, kad IAP sagatavotājs/konsultāciju sniedzējs u.c. ir juridiski noformējuši darba attiecības projektā.
2. Katram IAP sagatavotājam par IAP sagatavošanu un uzraudzību 2017./2018. mācību gada 1. semestrī tiek apmaksātas 10 stundas. Samaksa tiks veikta atbilstīgi darba laika uzskaites lapā un darba noslodzes lapā minētajai informācijai (visas veidlapas tiks nosūtītas elektroniski un ievietotas projekta mājaslapā).
3. Vienam izglītojamam IAP pēc nepieciešamības varēs sagatavot katru semestri visā projekta īstenošanas laikā līdz 2022. gada 31. decembrim.
4. Tāpēc, lūdzu, izvērtējiet priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk PMP) risku prioritātes, kurš risks konkrētajam izglītojamam ir aktuālāks un ar to sāciet individuālos atbalsta pasākumus konkrētajā semestrī, ievērojot Vispārējās izglītības likuma 33., 34., un 44. pantā un Profesionālās izglītības likuma 28. pantā noteikto.
5. Lūdzu, rūpīgi individuāli izvērtējiet riskus, jo, piemēram, laulība var būt PMP risks un var arī nebūt. Risku izvērtējuma veidlapā atzīmējiet tikai tos PMP risku rādītājus, kas identificējami kā PMP risks.
6. Visām IAP iestrādātajām ailēm ir jābūt aizpildītām, citādi IAP netiks saskaņots un tiks atgriezts pārstrādāšanai (izņemot, ja attiecīgais risks nav identificēts – tad rīkoties saskaņā ar 7. punktu). Tātad visai IAP prasītajai informācijai sadaļā “Vispārējā informācija” un katram identificētajam riskam (jebkurā izpausmes līmenī), kas ir uzrādīts IAP, ir norādāms risku pamatojums, konkrēts nepieciešamais atbalsta pasākums un

iesaistītie atbalsta sniedzēji (atbilstīgi *Ministru kabineta 12.07.2016. noteikumu Nr. 460 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" īstenošanas noteikumi"* 23.1.1., 23.1.1.2. apakšpunktiem), plānotās stundas.

7. Aizpildot IAP, neidentificētos riskus izņemt no veidnes, gala variantā atstājot tikai identificētos riskus.
8. Ja izglītojamais saņem atbalstu vairākos ESF projektos, atbildīgajai personai jānodrošina, ka atbalsta pakalpojumi/konsultācijas nepārklājas.
9. Lai izslēgtu sensitīvu fizisko personu datu noplūdi, sadarbības partnera (pašvaldības vai profesionālās izglītības iestādes) atbildīgā persona, atbilstīgi projekta PuMPuRS piešķirtajiem kodiem, šifrē katru IAP, identifikācijas kodu tabulā (veidlapa tiks nosūtīta kopā ar dokumentu paketi) un projektam PuMPuRS nosūtīs šifrētu IAP. Šo veidlapu ar piešķirtajiem kodiem un to atšifrējumiem sadarbības partneris uzglabā savā arhīvā. Koda atšifrējums būs pieejams tikai sadarbības partnerim.

Kods	Atšifrējums				
	Izglītojamā unikālais identifikācijas kods	Vārds, Uzvārds	Personas kods	Faktiskā dzīves vieta	Klase/grupa
IIA-1*	Jānis Bērziņš	010111-12345	Rīga, Maskavas iela 15-4	2.grupa	IT speciālists
IIA-2	Līga Liepiņa	010212-98765	Rīga, Brīvības iela 1-2	3.grupa	Komerczinības
...					
...					

* Informāciju par ID kodiem saņemsiet no sava reģionālā koordinatora

10. PMP risku novēršanai plānojamie atbalsta pasākumi ir noteikti *Ministru kabineta 12.07.2016. noteikumu Nr. 460 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" īstenošanas noteikumi"* 23.1.1. apakšpunktā, tāpēc IAP ietveramas tikai tajos noteiktās atbalstāmās darbības.

MK Nr. 460 noteiktās atbalstāmās darbības

Atbalsts	Nosacījums	Vispārējās izgl. iestāžu izglītojamie	Profesionālās izgl. iestāžu izglītojamie
Konsultācijas un atbalsts (pedagogs, psihologs, sociālais pedagogs, pedagoga palīgs, speciālās izglītības pedagogs, surdotulks, asistents, ergoterapeits)	Izņemot gadījumu, ja to nodrošina no valsts vai pašvaldības budžeta līdzekļiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, kā arī atbalsts krīzes situācijā, atbalsts skolas brīvlaikos, papildu konsultācijas mācību priekšmetos	✓	✓
Starpilsētu un starpnovadu sabiedriskā transporta biļešu kompensācija	Nokļūšanai no dzīvesvietas izglītības iestādē vai mācību prakses vietā un atpakaļ	✓	✓
Pilsētas sabiedriskā transporta biļešu kompensācija	Nokļūšanai no dzīvesvietas izglītības iestādē vai mācību prakses vietā un atpakaļ		✓
Naktsmītnes nodrošināšana dienesta viesnīcā vai internātā		✓	✓
Ēdināšana	Izņemot gadījumu, ja to nodrošina no pašvaldības vai cita budžeta līdzekļiem	✓	✓
Individuālo mācību līdzekļu nodrošināšana	Izglītojamiem no maznodrošinātām ģimenēm vai no 17 gadu vecuma, izņemot tos, kas saņem atbalstu 8.5.1. specifiskā atbalsta mērķa ietvaros		✓
Individuālās lietošanas priekšmeti (apģērbs, apavi, higiēnas preces)	Trūcīgiem izglītojamiem no 18 gadu vecuma un no maznodrošinātām ģimenēm	✓	✓
Speciālā transporta nodrošināšana	Izglītojamiem ar invaliditāti, izņemot gadījumu, ja to nodrošina no valsts vai pašvaldības budžeta līdzekļiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā	✓	✓

11. Atbilstīgi *Ministru kabineta 12.07.2016. noteikumu Nr. 460 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" īstenošanas noteikumi"* 23.1.2. apakšpunktam, noteiktas šādu nepieciešamo **speciālistu** konsultācijas un atbalsts, izņemot gadījumu, ja to nodrošina no valsts vai pašvaldības budžeta līdzekļiem vai citu ESF projektu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, kā arī **atbalsts krīzes situācijā, atbalsts skolas brīvlaikos, papildu konsultācijas mācību priekšmetos:**

Konsultāciju pakalpojumu sniedzēji (MK Nr. 460. 23.1.2.)
pedagogs
psihologs
sociālais pedagogs
pedagoga palīgs
speciālās izglītības pedagogs
surdotulks
asistents
logopēds
ergoterapeits

Tātad šīs ir individuālas speciālistu konsultācijas papildu esošajām konsultācijām, kas notiek skolās. Katram iesaistītajam speciālistam katra mēneša beigās būs jāiesniedz darba laika uzskaites lapa un darba noslodzes lapa (atskaites), kurā atspoguļots konsultāciju skaits.

12. IAP ailē *Plānoto stundu skaits* jānorāda **kopējais** stundu skaits semestrī, konkrētā atbalsta pasākuma īstenošanai. Viena stunda tiek uzskatīta par akadēmisko stundu (40 min).
13. Ja izglītojamam ir nepieciešami speciālistu atbalsta pakalpojumi, kuri nav iekļauti *Ministru kabineta 12.07.2016. noteikumu Nr. 460 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" īstenošanas noteikumi"* 23.1.2. apakšpunktā, IAP sadaļā *Piezīmes* ir jānorāda gan speciālista nepieciešamība, gan kādi izglītojamā PMP riski tiks mazināti ar šī atbalsta palīdzību. Nepieciešamo speciālistu saraksts tiks apkopots un uz esošā pieprasījuma pamatojuma tiks sagatavoti grozījumi

Ministru kabineta 12.07.2016. noteikumos Nr. 460 "Darbības programmas "Izaugsmes un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" īstenošanas noteikumi".

14. Riskus norādiet konkrēti: piemēram, agresīvs nezināmās (skolēnam svešās) situācijās. Nedrīkst norādīt: psiholoģiskas problēmas.
15. Konkrēti miniet mācību priekšmetus, kuros ir neattaisnoti mācību kavējumi un/vai zemi mācību sasniegumi (nepietiekami vērtējumi) un/vai grūtības mācību satura apguvē un/vai iekavēta mācību satura apguve iepriekšējā izglītības posmā.
16. Atbildīgā persona par konkrētā atbalsta pakalpojuma izpildi šajā projektā ir individuālā plāna sagatavotājs.
17. Pamatojumi par riskiem pievienojami IAP oriģinālam un glabājas pie IAP sagatavotāja. Apliecinājumi pēc pieprasījuma ir uzrādāmi PuMPuRS pārstāvjiem.

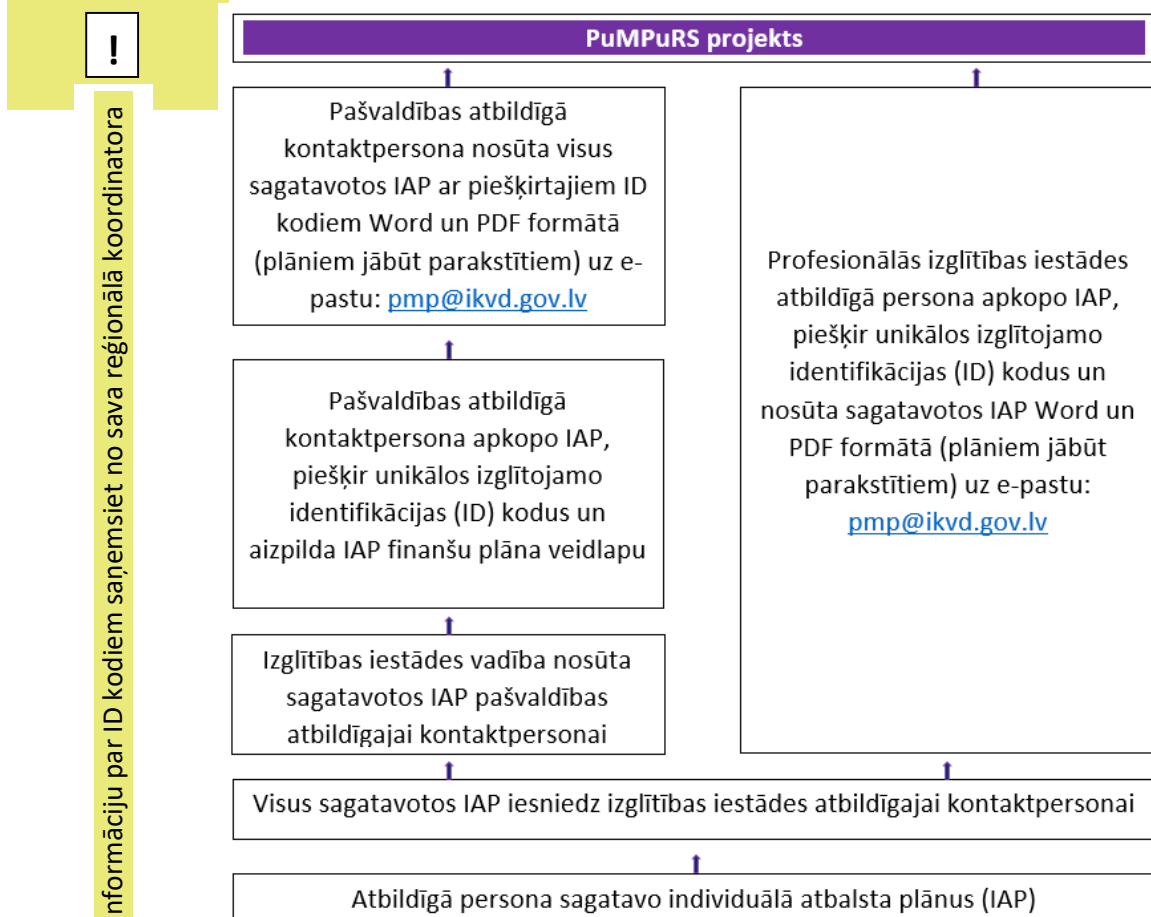
Risku pamatojumi

Risku grupa	Riski	Nepieciešamie apliecinājumi
Ar mācību darbu/izglītības iestādes vidi saistītie riski	Neattaisnoti mācību kavējumi	Dati no Valsts izglītības informācijas sistēmas
	Zemi mācību sasniegumi (nepietiekami vērtējumi)	Iepriekšējā semestra liecības kopija
	Grūtības mācību satura apguvē	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Iekavēta mācību satura apguve iepriekšējā izglītības posmā	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Uzvedības problēmas	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Konflikti ar klases/skolas/kursa biedriem	Detalizēts situācijas apraksts un/vai konflikta risināšanā iesaistītā skolas personāla ziņojums IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Konflikti ar pedagogiem	Detalizēts situācijas apraksts un/vai konflikta risināšanā iesaistītā skolas personāla ziņojums IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
Pret izglītojamo vērsta vardarbība/mobings/izstumšana	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>	

	Otrgadniecība	Rīkojums par atstāšanu uz otru gadu
	Problemātiska izglītības iestādes un ģimenes sadarbība	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Valodas barjera	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Verbāla vai fiziska agresija (pret cilvēkiem vai priekšmetiem)	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Liela slodze (mācību darbs/interesu izglītība/profesionālā ievirze)	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
Sociālās vides un veselības riski	Slims vecāks vai cits tuvinieks	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Speciālās vajadzības (iegūti vai iedzimti funkcionāli traucējumi)	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Invaliditāte	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Grūtniecība	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Ir mazs bērns/-i	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Izglītojamais ir laulībā/attiecībās	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
Ekonomiskie riski	Apgrūtināta nokļūšana izglītības iestādē	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Nepietiekami finanšu resursi pamatvajadzību nodrošināšanai	Izziņa par trūcīgā statusu vai izziņa par maznodrošināto statusu (atbilstīgi 10. punktam)
	Ģimene nevar nodrošināt individuālos mācību līdzekļus (kurus nepieciešams iegādāties papildus tiem, ko valsts un pašvaldība nodrošina)	Izziņa par maznodrošināto statusu vai apliecinājums, ka nesaņem atbalstu 8.5.1. specifiskā atbalsta mērķa ietvaros (atbilstīgi 10. punktam)
	Mājās nav pieejas internetam, kas traucē mācībām	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Izglītojamā kredītsaistības (ātrie kredīti)	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Nepieciešamība veikt pienākumus mājās	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
Ar ģimeni saistītie riski	Vecāki strādā citā valstī/pilsētā, atrodas ilgstošā prombūtnē	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Pieskata brāli/māsu vai citus ģimenes locekļus	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>

	Vecākiem ir atkarības problēmas	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Vecāki neatbalsta izglītojamo mācību procesā	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Vecāki izrāda pārāk lielu interesi par bērna mācībām	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Ģimenē ir konfliktējošas attiecības	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
	Izglītojamais ievietots ārpusģimenes aprūpes iestādē	Detalizēts situācijas apraksts IAP sadaļā <i>Risku pamatojums</i>
Citi identificētie riski		Atbilstīgi riskam

18. IAP pēc sagatavošanas tiek iesniegts projektam PuMPuRS:

Papildināts (01.11.2017.)

19. Lai aizpildītu IAP ietverto sadaļu par izglītojamā sociālās atstumtības risku, nabadzības risku vai invaliditāti, lūdzam ņemt vērā:

Saskanā ar Eiropas Komisijas noteikto (<http://www.lm.gov.lv>):

Sociālās atstumtības riskam pakļautie jaunieši: ir personas, kurām veselības vai izglītības problēmas, sociālie, ekonomiskie, kultūras vai ģeogrāfiskie apstākļi salīdzinājumā ar vienaudžiem var ierobežot pilnvērtīgi līdzdarboties lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.

Nabadzības riskam pakļautie jaunieši: ir personas, kuriem ienākumi un resursi (ekonomiskie, sociālie un kultūras) ir tik ierobežoti, ka viņu dzīves līmenis ir zemāks par sabiedrībā pieņemto un tiem tiek liegtas vai ir ierobežotas pamattiesības. Tādējādi nabadzība galvenokārt ietver materiālo resursu trūkumu, kā rezultātā cilvēks nevar nodrošināt dzīvei nepieciešamās pamatvajadzības (pārtika, apģērbs, mājoklis, veselība, izglītība, kultūra).

Projekta PuMPuRS kontekstā saprotam, ka Sociālās atstumtības riskam ir pakļauts ikviens izglītojams, kuram ir identificēti PMP riski. Nabadzības riskam pakļauti ir tie izglītojamie, kuriem nepieciešams atbalsts izglītības pakalpojuma pieejamības nodrošināšanai (sabiedriskā transporta biļešu kompensācija, naktsmītņu nodrošināšana, ēdināšana, individuālie mācību līdzekļi, individuālie lietošanas priekšmeti). Personas ar invaliditāti ir tie izglītojamie, kuriem noteikta invaliditāte.